

41992X1219-KONSEY DAHİLİNDE TOPLANAN KÜLTÜR BAKANLARI'NIN, 12 KASIM 1992 TARİHLİ TOPLULUK KÜLTÜR FAALİYETLERİNE YÖNELİK YÖNERGELERE İLİŞKİN KARARLARI (92/C 336/01)

41992X1219-Conclusions of the Ministers of Culture Meeting within the Council of 12 November 1992 on Guidelines for Community cultural action.(92/C 336/01)

1. Konsey ve Kültür Bakanları, bu alanda daha önceden de somut işler gerçekleştirmiş olan ve 7 Şubat 1992 tarihli Maastricht'de imzalanan Avrupa Birliği antlaşmasının kültürle ilgili kararların altında yatan prensipleri gözeterek 'Topluluk Kültürel Faaliyetleri için Yeni Beklentiler' üzerine Komisyon tebliğini takdirle kaydeder. Bu tebliğ, bu alanda esaslı rolü olan üye ülkeleri ve Topluluk faaliyetinin yetki ikamesini de göz önünde bulundurarak, Komisyon, Konsey ve Parlamento'nun Kültür Faaliyetine yönelik verdiği yönergelerle ilişkin diyalogunu geliştirmiştir.

2. Komisyonun, Avrupa Birliği Kurucu Antlaşması yasama perspektifinde geliştirilecek şekilde tasarılar çıkartılması için açık çalışma temellerini sağlamak amacıyla bazı temel kuralların oluşturulması gerekmektedir. Bu sonuçlar bazı önemli konulara ve Topluluk Kültürel Faaliyetlerine yönelik bazı yaklaşımlara, bireysel faaliyetlerin tam kapsamını tanımlamadan dikkat çeker.

3. Avrupa Birliği Antlaşması'nda öngörüldüğü üzere, Topluluk kültürel faaliyetleri, ulusal ve bölgesel farklılıkları gözetirken ortak kültürel mirasın öne sürülmesini sağlamalıdır. Bunun oluşumu, tüm Üye Ülkelerdeki kültürel faaliyetleri Avrupa boyutlarına taşımak ve onların aralarındaki işbirliğini teşvik çerçevesinde, topluluk genelini kapsayan faaliyetlere odaklanan tutarlı bir yaklaşım gerektirir.

Topluluk kültür faaliyetinin kapsamı

4. Komisyon tebliğinde de tavsiye edildiği üzere Topluluk, değişik kültürel sektörlerdeki; görsel-işitsel; kitap ve metinler; taşınır ve taşınmaz kültürel miras ve diğer kültürel anlatım biçimleri de dâhil olmak üzere daha önce var olan faaliyetleri geliştirmelidir. İlerde yapılacak program şunları bulundurmalıdır: Müzeler, arşivler, kütüphaneler ve anıtlar gibi kültürel kurumlar ve insani bilimler çalışanları Avrupa kültürel ağı faaliyetlerini teşvik (1); insani bilimlere işletme desteklerinin teşviki, Üye Ülkelerin desteklediği faaliyetlerle personelin kültürel alanda eğitimi ve değişimi; değişik kültürler hakkındaki farkındalığın artırılması ve Topluluğun dilsel çeşitliliği güvence altına alınırken paylaşılan değerlere saygının geliştirilmesi.

5. Geleceğe yönelik gerçekçi umutlarla Avrupa düzeyinde kültürel faaliyetin boyutlarının en çoğa çıkarılması gereklidir. Topluluk faaliyeti bu ve diğer sektörlerde de bütçe sınırlarına dikkat etmeli ve sürekli ve sıkı denetimden geçirilmelidir. Faaliyetler diğer ulusal veya bölgesel etkinliklerle yarışmamalı veya onların yerine geçmemelidir fakat onlara katma değer oluşturmalı ve karşılıklı etkileşim içerisinde olmalıdır. Buradaki önem, Topluluk programlarının şeffaflığı ve Avrupa vatandaşlarının, özellikle ekonomik veya başka bir şekilde mahrum olanlar ve kültürel organizasyonlar onlara erişim kolaylığının sağlanmasında yatar.

6. Topluluk kültürel faaliyeti aynı zamanda diğer uluslararası forumlarla işbirliği içerisinde olmalıdır. Konsey ve Bakanlar, Konsey toplantısında gelecekteki çalışmalarının organizasyonu için zaten kabul etmiş oldukları 27 Mayıs 1988 (2) tarihli İlke Kararına göre; Topluluk üyesi olmayan Avrupa ülkeleri ve Avrupa kültürel işbirliği ile ilgili organizasyonlar, özellikle Avrupa Konseyi, ortak ilgi alanı oluşturan etkinliklere katılmaya davet edilebilir. Sonuç olarak Komisyon, somut projelerle ilgili gidişatı Topluluk Kültür Konseyine sürekli olarak rapor etmeye davet edilmiştir.

Farklı Antlaşma şartlarında faaliyetin Kültürel halleri

7. Kültürle ilgili faaliyetlerde, geçmiş yıllarda, Antlaşma şartları temelinde yapılan etki kültürel temelde yapılandırılarak daha yüksek olmuştur. Bu standart bir uygulama haline gelmeli ve duruma bazında olmalıdır. Yeni bir faaliyet veya politika uygulamasının daha ilk aşamalarında kültürel şartlar göz önünde bulundurulmalıdır.

8. Kùltür Bakanları sürekli olarak kùltürü etkileyen konuların diğer Konsey'lerin devamlı incelemesi altında olduklarını göz önünde bulundurmalıdır. Bu; etkililiği, işbirliğini, saydamlığı ve kùltürel alanlara erişimi artıracaktır ve kùltürel sektörün, diğer alanlardaki Topluluk faaliyetlerine tam katılımını ve onlardan faydalanmasını garanti altına alacaktır.

Üçüncü ülkelerle kùltürel işbirliği

9. Üye Ülkeler ikili veya çoklu önemli kùltürel programlara erişim sağlarken, Avrupa Birliği Antlaşması'nın prensiplerinde, Avrupa içinde veya dışında, üçüncü ülkelerle Topluluk kùltürel faaliyetlerinin yapılmasına yönelik bir ilgi vardır. Buradaki gönderme alışıldığı gibi bu ülkelerle kùltürel işbirliği için genel kapsamlı anlaşmalara yapılmıştır (Avrupa dışını da kapsayarak, Lomé Sözleşmesi ve çeşitli Asya, Akdeniz ve Latin Amerika ülkeleriyle yapılan genel anlaşmalar). Avrupa Serbest Ticaret Birliği (EFTA) ülkeleriyle olan kùltürel işbirliği, kùltürel bağlantıları güçlendirmeyi içeren bir bildirgeyi de içeren Avrupa Ekonomik Alanı Antlaşması'nın kabulünden sonra gelişecektir. İstikrarsızlığın olduğu ve ekonomik geçişin zorluk içinde olduğu bu zamanlarda bütün orta ve doğu Avrupa ülkelerinin tümü için özel bir gayret sarf edilmelidir. Kùltür Şehri programının bu alanda, oynadığı belirli bir rol vardır. Yukarıda da belirtildiği gibi bu tip bir Topluluk kùltürel faaliyeti uluslararası forumla yapılacak bir işbirliğine olan ihtiyacı yükseltir.

Planlanmış ve nizamlı programlar hazırlama

10. Komisyon, açıklık ve tutarlılık adına, Kùltürel İşler Komitesinde tartışılmak üzere, gelen yıl için izlenecek öncelikler ve alınacak kararlar için önerilerinin yıllık bir taslağını sunmaya davet edilir.

11. Konsey ve Bakanlar şunları da içeren, sürmekte olan çalışmalarını dikkate alır:

-Topluluğun görsel-işitsel politikasının parçası olan MEDYA programı,

-kısa zamanda çıkarılacak olan kitap ve diğer metinler hakkındaki farkındalık için yürütölen Avrupa kampanyası ve zaten elde olan işler olarak asitli kağıt ve dayanıklı kağıt kullanımı,

-insani bilimler için işletme sponsorluklarının geliştirilmesi,

-kùltürel alandaki ağın geliştirilmesi,

-arşiv politikası için daha fazla işbirliğinin gerekip gerekmediğinin incelenmesi,

-az kullanılan Avrupa dillerinden olan çeviriler öncelikli olarak, çeviri için Topluluk desteğin geliştirilmesi ve adaptasyonu,

12. Şu konular üzerine, geliştirilecek faaliyetler için Komisyon tebliğleri veya makalelerin alımı umulmaktadır:

- kùltürel miras (taşınır veya taşınmaz olarak)

- kùltürel etkileri olan Topluluk politikaları hakkında anket ve araştırma,

- üçüncü dünya ülkeleri ve uluslararası forumlarla kùltürel iş birliği

- resmi makamlar ve profesyonel ilgililerle kùltürel konularda diyalogun güçlendirilmesi,

- sanatsal ve edebi yaratımlar alanında gelişme ve alış veriş,

13. Komisyonun, Üye Ülke faaliyetini bütünlemek ve birbirinin kùltür ve değerlerini daha iyi anlayabilmek ve onlara duyulan saygıyı artırabilmek için Avrupa Topluluđunun amaçlarından olan kùltürel faaliyetin geliştirilmesinin önünü açmak adına planlı ve nizamlı kùltürel programlar için öneri yapması gerekmektedir.

(1) 14 Kasım 1991 İlke Kararları (OJ No C314, 5. 12. 1991).

(2) OJ No C 197, 27. 7. 1988.

Öğrenci Çevirmen: Şelale Dalyan
Öğrenci Proje Danışmanı: Yaşar Serkal Yıldırım